

Санхүү, эдийн засгийн сайдын 2002
оны 9-р сарын 12-ны өдрийн 253
тоот тушаалаар батлав.

Дээд шатны байгууллагын нэр: Говьсүмбэр аймаг

Байгууллагын нэр: ОНХСан

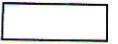
Регистрийн дугаар:

Байршил: АЗДТГ

Санхүүгийн тайлан тэнцэл

2015 оны 4-р улирал

<i>Хянаж хүлээн авсан</i>	<i>Сар, өдөр</i>	<i>Гарын үсэг</i>
<i>Санхүү төрийн сангийн хэлтэс</i>		
<i>Татварын хэлтэс</i>		
<i>Аудитын газар</i>		

ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

2015 он 12 сар 31 өдөр.

/төгрөгөөр/

	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Зөрүү	Хувь
I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,909,430,800.00	2,229,040,090.00	680,390,710.00	76.6%
II. НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	2,909,430,800.00	2,229,040,090.00	680,390,710.00	76.6%
IV. УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	626,283,000.00	473,327,190.00	152,955,810.00	75.6%
Бараа, үйлчилгээний зардал	626,283,000.00	473,327,190.00	152,955,810.00	75.6%
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	626,283,000.00	473,327,190.00	152,955,810.00	75.6%
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	626,283,000.00	473,327,190.00	152,955,810.00	75.6%
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,283,147,800.00	1,755,712,900.00	527,434,900.00	76.9%
Бусад хөрөнгө	2,283,147,800.00	1,755,712,900.00	527,434,900.00	76.9%
ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,909,430,800.00	2,363,890,888.13	545,539,911.87	81.2%
Төрийн албан хаагчын 1 хүүхдийн сургалтын төлбөр	1,556,511,700.00	1,025,307,833.41	531,203,866.59	65.9%
Төсвөөс санхүүжих	1,352,919,100.00	1,338,583,054.72	14,336,045.28	98.9%
Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		0.88	(0.88)	
Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		134,850,799.01	(134,850,799.01)	
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО				
АЖИЛЛАГСАД БҮГД	30.00	30.00		100.0%
Улирдах ажилтан	10.00	10.00		100.0%
Гүйцэтгэх ажилтан	10.00	10.00		100.0%
Үйлчлэх ажилтан	10.00	10.00		100.0%
СУРАЛЦАГСАД /жилийн дунджаар/	10.00	10.00		100.0%
Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцагсад				

Ерөнхий менежер:

Нягтлан бодогч:

Баталгаажуулсан:

/ Н.Одонтуяа /

/ Б.Соёлмаа /

САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

2015 он 12 сар 31 өдөр.

/төгрөгөөр/

Дансны код	БАЛАНСЫН ЗҮЙЛ	Тодруулга	ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ
	МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ		0.88	134,850,799.01
310201	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө /төгрөгөөр/		0.88	134,850,799.01
	АВЛАГА		47,362,828.00	47,362,828.00
3301+3303	Бусад авлага		47,362,828.00	47,362,828.00
	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		47,362,828.88	182,213,627.01
	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ		501,295,641.83	57,500,000.00
	Биет хөрөнгө		501,295,641.83	57,500,000.00
390209	Дуусаагүй барилга, байгууламж		501,295,641.83	57,500,000.00
	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		501,295,641.83	57,500,000.00
	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН		548,658,470.71	239,713,627.01
	Богино хугацаат өр төлбөр		28,248,079.00	204,595,567.00
	Өглөг		28,248,079.00	204,595,567.00
410306	Бусад өглөг		28,248,079.00	204,595,567.00
	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН		28,248,079.00	204,595,567.00
	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН		28,248,079.00	204,595,567.00
510301	Өмнөх үеийн үр дүн		520,410,391.71	520,410,391.71
510302	Тайланг үеийн үр дүн			(485,292,331.70)
	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН		520,410,391.71	35,118,060.01
	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН		548,658,470.71	239,713,627.01

Ерөнхий менежер:

Нягтлан бодогч:

Баталгаажуулсан:

/ Н.Одонтуяа /

/ Б.Соёлмаа /

САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

2015 он 12 сар 31 өдөр.

/төгрөгөөр/

Дансны код	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Годруулг	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО			
	Улсын төсвөөс		2,522,981,717.70	1,338,583,054.72
13030105+*	Хөрөнгийн		2,522,981,717.70	1,338,583,054.72
13030205	Орон нутгийн төсвөөс		458,365,000.00	1,025,307,833.41
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)		2,981,346,717.70	2,363,890,888.13
2201	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ			474,997,990.00
220_03	Бараа үйлчилгээний бусад зардал			474,997,990.00
210901+*	Бусад зардал			474,997,990.00
28	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		3,638,553,223.50	2,374,185,229.83
223001	Бусад хөрөнгө		3,638,553,223.50	2,374,185,229.83
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН		3,638,553,223.50	2,849,183,219.83
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН		(657,206,505.80)	(485,292,331.70)
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГО			
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДАЛ			
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН		(657,206,505.80)	(485,292,331.70)

Ерөнхий менежер:
Нягтлан бодогч:
Баталгаажуулсан:

----- / Н.Одонтуяа /
----- / Б.Соёлмаа /
----- /

МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

2015 он 12 сар 31 өдөр.

/мөгрөгөөр/

Денсны код	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Тодруулга	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
	Улсын төсвөөс		2,981,346,717.70	2,363,890,888.13
13030105	Хөрөнгийн		2,522,981,717.70	1,338,583,054.72
130302	Орон нутгийн төсвөөс		458,365,000.00	1,025,307,833.41
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)		2,981,346,717.70	2,363,890,888.13
	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ			473,327,190.00
	Бараа үйлчилгээний урсгал зардал			473,327,190.00
	Бараа үйлчилгээний бусад зардал			473,327,190.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал			473,327,190.00
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (II)			473,327,190.00
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		2,981,346,717.70	1,890,563,698.13
	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ (IV)		3,501,956,144.33	1,755,712,900.00
223001	Бусад хөрөнгө		3,501,956,144.33	1,755,712,900.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		3,501,956,144.33	1,755,712,900.00
241001	Засгийн газрын бондын үндсэн төлбөр			
	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		(520,609,426.63)	134,850,798.13
ЭХ.ДТ(31)	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			0.88
ЭЦ.ДТ(31)	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		0.88	134,850,799.01

Ерөнхий менежер:

Нягтлан бодогч:

Баталгаажуулсан:

/ Н.Одонтуяа /

/ Б.Соёлмаа /

ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛГИЙН ТАЙЛАН

2015 он 12 сар 31 өдөр.

/төгрөгөөр/

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1		0.00	0.00	0.00	0.00
2	2014 оны 1-р сарын 1-ээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
3	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
4	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00
5	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
6	Үлдсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
7	Орлогын тайланд хүлээн зовшоороогүй олз гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
8	Тайланг үсийн үр дүн	0.00	0.00	0.00	0.00
9		0.00	0.00	0.00	0.00
10	2014 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	520,410,391.71	520,410,391.71
11	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
12	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0.00	0.00	520,410,391.71	520,410,391.71
13	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
15	Орлогын тайланд хүлээн зовшоороогүй олз гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Тайланг үсийн үр дүн	0.00	0.00	-485,292,331.70	-485,292,331.70
17	2015 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	0.00	0.00	35,118,060.01	35,118,060.01

Ерөнхий менежер: / Н.Одонтуяа /
 Нягтлан бодогч: / Б.Сойлмаа /
 Баталгаажуулсан: /

ҮНДСЭН ХӨРӨНГИЙН ТАЙЛАН

15.12.31

/төгрөгөөр/

№	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Барилга байгууламж	Авто тээврийн хэрэгсэл	Төлөг төхөөрөмж	Цагаан хэрэгсэл	Зам зүүрийн барилга байгууламж	Батлан хамгаалах тоног төхөөрөмж	Түүх, сүйэвч дурсгалт зүйл	Дуусгалын барилга	Номын цонд	Бусад үндсэн хөрөнгө	Програ хангамж	Бусад биет бүс хөрөнгө	Нийт дүн
1	ОНЫ ЭХНИЙ ҮҮДЭГДЭЛ								501,295,641.83					501,295,641.83
2	НЭМЭГДСЭН								41,435,665.00					41,435,665.00
3	Худалдан авсан, бэлтгэсэн								41,435,665.00					41,435,665.00
4	Төсвийн хөрөнгөөр													
5	Өөрийн хөрөнгөөр													
6	Бусад 1								41,435,665.00					41,435,665.00
7	Тусламж, хандиваар авсан													
8	Гаднын зээл, тусламжаар													
9	ЗГ-ын нөөц, хуваарилагдаагүй зардалас													
10	ААН													
11	Олон нийтийн байгууллагаас													
12	Бусад эх үүсвэрээс													
13	Бусад													
14	Тооллогоор илэрсэн													
15	Үнийн зөрүү													
16	Бараа, материалаас шилжүүлсэн													
17	Шилжүүлэн авсан													
18	Шилжүүлэн авсан /бүтцийн өөрчлөлтөөр/													
19	Үндсэн хөрөнгийн устгалаас орлогодсон													
20	Бусад 2													
21	Доким үнэмлэхийн нэмэгдэл													
22	ХАСАГДСАН								485,231,306.83					485,231,306.83
23	Худалдан													
24	Шилжүүлсэн /бүтцийн өөрчлөлтөөр/													

ӨГЛӨГИЙН ТАЙЛАН

2015 он 12 сар 31 өдөр.

/төгрөгөөр/

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	НЭМЭГДСЭН	ХАСАГДСАН	ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ
Цалин				
НДШ				
ХАОАТ				
Бараа үйлчилгээний зардал	28,248,079.00	2,397,592,590.00	2,221,245,102.00	204,595,567.00
Гэрэл цахилгааны тооцоо				
Түлш халаалтын тооцоо				
Шуудан холбооны тооцоо				
Цэвэр, бохир усны тооцоо				
Тээвэр шатахуунын тосцоо				
Догоод албан томилолтын тооцоо				
Хоолын тооцоо				
Эмийн тооцоо				
Урсгал засварын тооцоо				
Байрны түрээсийн тооцоо				
Бусад зардлын тооцоо				
Бусад өглөг	28,248,079.00	2,397,592,590.00	2,221,245,102.00	204,595,567.00
Байгууллагад төлөх өглөг	28,248,079.00	2,236,648,775.00	2,061,172,087.00	203,724,767.00
Хувь хүмүүст төлөх өглөг		160,943,815.00	160,073,015.00	870,800.00
Зээл				
ДҮН	28,248,079.00	2,397,592,590.00	2,221,245,102.00	204,595,567.00

Ерөнхий менежер:
Нягтлан бодогч:
Баталгаажуулсан:

/ Н.Одонтуяа /

/ Б.Соёлмаа /

/ /

**ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН
ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ
АУДИТЫН ГАЗАР**

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Аудитын код: ГСА-2016 /2/СТА-3ГТС

**АЙМГИЙН ОРОН НУТАГ ХӨГЖЛИЙН
САНГИЙН 2015 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАН**

(2015 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусгавар
болсон)

2016.03.23

АЙМГИЙН ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН 2015 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

**Нэмэлтмэдээлэл авахыг хүсвэл
доорх хаягаар харилцана уу:**

Тэргүүлэх аудитор Ш.Ичинхорлоо

Утас / факс: 70543179

Цахим хаяг:

ichinkhorloosh@audit.gov.mn

Аудитын менежер Б.Сарантуяа

Утас: 70543151

Цахим хаяг: saraa_audit@yahoo.com

Ахлах аудитор Д.Оюунбат

Утас: 70543156

Цахим хаяг: Oyuna200702@yahoo.com

Хаяг:

Сүмбэр сум 3 дугаар баг, аймгийн Засаг
даргын тамгын газрын 2 дугаар давхар
209 тоот

Аудитын тайлан

- Хавсралт 1: Агуулга
- Хавсралт 2: Аудитын гэрчилгээ
- Хавсралт 3: Менежментийн захидал
- Хавсралт 4: Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан
- Хавсралт 5: Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

АГУУЛГА

---

1. Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл
2. Байгууллагын хууль, эрх зүйн орчин
3. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа
4. Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, түүний үр дүн
5. Дотоод хяналт
6. Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар
7. Аудитаар илрүүлсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар:
8. Материаллаг бус залруулагдаагүй алдаануудын талаарх тайлбар:
9. Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл
10. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт
11. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
12. Зөвлөмж
13. Аудитын гэрчилгээ

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА
С.ОДСЭР ТАНАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЪЯА
ГОВЬ-СҮМБЭР АЙМГИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР

42000 Говь-Сүмбэр аймаг,
Сүмбэр сум, 3-р баг
Утас: 70-54-31-79, Факс: (976) 70-54-31-79,
E-mail: goviumber@audit.gov.mn

2016-03-26 № ГСА-2016/2/ОТА-ЗГТС

танай _____ -ны № _____ -т

Аудитын гэрчилгээ

Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх дуусгавар болсон, аккруэл сууриар бэлтгэгдсэн, жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.1-т заасан бүрэн эрхийн дагуу аудит хийв.

Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн удирдлага нь тайлант хугацааны санхүүгийн тайланг холбогдох хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, тэдгээрт нийцүүлэн гаргаж, Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу үнэн зөв бэлтгэж, тайлагнах үүрэг, хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллага нь аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2015 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, санал дүгнэлт өгөх үүрэг, хариуцлага хүлээнэ.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн гаргаж, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр стандарт, журам нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан материаллаг алдаагүй эсэхэд санал дүгнэлт өгөх хангалттай бөгөөд зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, илчлэл тодруулга, холбогдох хууль, УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн байна.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ш.ИЧИНХОРЛОО

080191

Аудит хийх хууль эрх зүйн үндэслэл:

Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.1 дүгээр зүйлд заасан аймгийн Аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд /ГСА-2016/2/-СТА-ЗГТС / аудит хийлээ.

Аудитыг “Төсвийн тухай”, “Төрийн аудитын тухай”, “Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль”-ууд болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд Аудитын олон улсын стандартын зарчмуудад нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд боловсруулсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2015 оны санхүүгийн тайлан Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн Олон улсын стандарт /УСНББОУС/, тэдгээрт нийцүүлэн гаргасан улсын төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан Сангийн сайдын холбогдох журмууд, төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, програм хангамжийн дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Тухайн санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС-тай нийцүүлж материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2015 оны санхүүгийн тайлангийн аудитыг 2016 оны 02 дугаар сарын 25-наас 2016 оны 03 дугаар сарын 25-ны хооронд хийхээр төлөвлөн ахлах аудитор Д.Оюунбат хэрэгжүүлэв.

Байгууллагын хууль, эрх зүйн орчин:

Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сан нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Нэгдсэн төсвийн тухай хууль, Төрийн аудитын тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Барилгын тухай хууль зэрэг хуулиуд Барилга захиалагчийн дүрэм бусад заавар журмын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа:

Орон нутгийн хөгжлийн сан нь орон нутгийн хөгжлийг дэмжих, бус нутгийн тогтвортой байдлыг хангасны үндсэн дээр иргэдийн тогтвор суурьшилтай амьдрах орчин нөхцлийг бүрдүүлэхэд чиглэгдэнэ гэж заасан бөгөөд аймгийн эдийн засаг, нийгмийг 2015 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл, 2015 онд батлагдсан аймгийн ОНХС-ийн төсөв төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.

Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн төсвийг Монгол Улсын Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1-д “Төсвийн байгууллага нь түүний үйл ажиллагааг үр ашигтай удирдлагаар хангаж, ажлын үр дүнг хариуцах үүрэг бүхий төсвийн шууд захирагчтай байна”, 16 дугаар зүйлийн 16.5-д “агентлагын дарга тус агентлагын төсвийн шууд захирагч байна” гэсний дагуу аймгийн Засаг дарга захиран зарцуулж байна.

Тайлант онд тус сангийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг гол хууль, тогтоомж, түүнд нийцүүлэн гарсан журам, зааварт өөрчлөлт ороогүй боловч Сангийн сайдаас ирүүлсэн 2016 оны 02 дугаар сарын 25-ны 4-4/1002 тоот албан бичгээр ОНХНС-ийн төлөвлөгөө тасарсантай холбоотой 2015 оны ОНХС-аас санхүүжүүлэх өмнөх онуудын дутуу хийгдэж он дамжсан ажлуудын санхүүжилтийг урьдчилан шийдэж, иргэд аж ахуй нэгжийн ер, авлагыг 2016 оны төсөвтөө тодотгол хийлгэх замаар барагдуулах ажиллах чиглэл өгсөн байна.

Аудитын шалгуур үзүүлэлт, аудитын арга зүй, түүний үр дүн:

Аудитыг гүйцэтгэхдээ Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль зэрэг холбогдох хууль эрх зүйн актуудыг шалгуур болгон ашиглав.

Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2015 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгөх үүднээс төсвийн байгууллагын удирдлагын бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд дансдын уламжлалт болон хяналтын эрсдэлийг тогтоон тухайн байгууллагын зүгээс тавьж буй дотоод хяналтыг үнэлж баримтжууллаа.

Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн санхүүгийн үйл ажиллагааг бүртгэх, хянах, боловсруулах үйл ажиллагааг санхүүгийн програмаар боловсруулан санхүүгийн тайлан бэлтгэх аргачлалын дагуу санхүүгийн тайланг гаргасан байна.

Дотоод хяналт:

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалахын тулд жилийн турш үр нөлөөтэй ажиллах ёстой гол хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн дотоод хяналт эрсдэлийг төлөвлөлтийн үед “бага” буюу хэвийн гэж тооцсон ба дахин хяналтын явцад дотоод хяналтыг “дунд” буюу хангалтгүй гэж үнэллээ.

Төсвийн орлого, зардлын гүйцэтгэл, түүний талаарх тайлбар:

2015 оны батлагдсан төсвийг сар, улирлын хуваарийн дагуу Говьсүмбэр аймгийн Төрийн сангийн харилцах дансаар дамжуулан санхүүжүүлснээс гадна төсвийн

санхүүжилтийн гүйцэтгэлийг ханган, батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулж, гүйцэтгэл, үр дүнд хяналт тавин ажилласан байна.

2015 онд анх ОНХС-н хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт, хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээний зардлын дээд хэмжээг 2,674,380.0 мянган төгрөгөөр баталсан бол ны эцсийн төсвийн тодотголоор 235,050.8 мянган төгрөгөөр нэмж 2,909,430.8 мянган төгрөг зарцуулахаар баталсан байна.

Хүснэгт №1

№	Зарлагын төрөл	Төсөв		Зөрүү /+/, /-/
		Анх баталсан	Тодотгосон	
1	2015 онд шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалтын ажил	2,207,000.0	1,254,343.6	-952,656.4
2	2014 оны хөрөнгө оруулалтын дутуу санхүүжилт		1,028,804.2	1,028,804.2
3	Хөтөлбөр арга хэмжээ	467,380.0	626,283.0	158,903.0
	Нийт дүн	2,674,380.0	2,909,430.8	235,050.8

Аймгийн ОНХС-ийн 2,909,430.8 мянган төгрөгийн санхүүжилтийн эх үүсвэрийг ОНХНС-аас 1,352,919.1 мянга, өмнөх оны гэрээний хэмнэлтээс 203,000.7 мянга, тэнцлийн ашгаас 825,307.8 мянга, орон нутгийн орлогоос 528,203.2 мянган төгрөгийн эх үүсвэрийг тус тус бүрдүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Хүснэгт №2

№	Эх үүсвэрийн төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хэрэгжилт	
				дүн	Хувь
1	ОНХНС-аас	1,352,919.1	1,338,583.1	-14,336.0	98.9
2	Өмнө оны гэрээний хэмнэлт	203,000.7		203,000.7	0
3	Тэнцлийн ашиг	825,307.8	825,307.8	0	100.0
4	Орон нутгийн төсвөөс	528,203.2	200,000.0	-328,203.2	62.1
	ДҮН	2,909,430.8	2,363,890.9	545,539.9	81,2

Дээрх хүснэгтээс үзэхэд Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас 1,338,583.1 мянган төгрөгийн татаас санхүүжилт авч, 14,336.0 мянган төгрөг дутуу, орон нутгийн төсвөөс 200,000.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 328,203.0 мянган төгрөг дутуу, тэнцлийн ашгаас 825,307.8 мянган төгрөг, нийт 2,363,890.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 545,539.9 мянган төгрөг буюу 18.8 хувиар дутуу санхүүжигдсэн байна. Энэ нь орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө 8.7 хувь тасарсантай холбоотой байна.

2015 онд аймгийн ОНХС-аас 836,780.2 мянган төгрөгийн нээлттэй тендер шалгаруулалт 3, харьцуулалтын аргаар 364,005.8 мянган төгрөгийн худалдан авалт 8, зөвлөх үйлчилгээний тендер шалгаруулалт 4-ийг 13,800.0 мянган төгрөгөөр тус тус зохион байгуулж, 3 шууд худалдан авалт 24,301.0 мянган төгрөгөөр тус тус хийгдэж, нийт 18 бараа, ажил үйлчилгээний худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан ба нийт 594,122.3 мянган төгрөгийн 15 хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн байна.

Тайлант хугацаанд өмнөх онд аймгийн ОНХС-ийн харилцах данс эхний үлдэгдэлгүй байсан ба 2,363,890.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 2,229,040.1

мянган төгрөг зарцуулж, 47,362.8 мянган төгрөгийн авлагатай, 204,595,6 мянган төгрөгийн өглөгтэй, орлого болон санхүүжилтийн зарцуулагдаагүй 134,850.8 мянган төгрөг үлдэгдэлтэй тайлагнагдсан байна.

47,362.8 мянган төгрөгийн авлага нь Магнус Соулс ХХК-ны хийсэн “Хот хоорондын тээврийн үйлчилгээний төвийн зогсоол байгуулах” ажлын гүйцэтгэлд олгосон санхүүжилт бөгөөд тус компани нь ажлаа бүрэн гүйцэтгэж, хүлээлгэж өгөөгүйгээс он дамжсан авлага байна.

204,595,6 мянган төгрөгийн өглөг нь 31 бараа ажил үйлчилгээний гүйцэтгэлийг хүлээж авсан ажлын барьцаа хөрөнгийн үлдэгдэл байна. Үүнд: 2013 оны 6 ажил буюу 19,388,8 мянган төгрөг, 2014 оны 17 ажил буюу 146,158.0 мянган төгрөг, 2015 оны 8 ажил буюу 39,048.8 мянган төгрөгийн барьцаа байна.

2013-2014 оны нийт 485,231.3 мянган төгрөгийн төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэн, 165,546.7 мянган төгрөгийн барьцаа хөрөнгийг өглөгөөр бүртгэж, 2015 онд төлөвлөсөн нийт 32 төсөл, хөтөлбөр, арга шинэ барилга байгууламжийн зураг төсвийн зөвлөх үйлчилгээний 1 ажлын гэрээ байгуулагдаагүй, 31 төсөл, хөтөлбөр, арга хэмжээнд 1,833,009.3 мянган төгрөгийн гэрээ байгуулагдсан байна. Эдгээр ажлаас 1,657,974.9 мянган төгрөгийн 28 ажлыг бүрэн хүлээн авч, гэрээ байгуулсан боловч ажлаа гүйцэтгээгүй 3 ажлын 135,967.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт, уг ажлуудын барьцаа хөрөнгө 39,048.8 мянган төгрөгийг тус тус өглөг үүсгэн бүртгэж, тайлагнасан байна.

ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийгдэж дуусаагүй байгаа барилга байгууламжийн зардлыг дуусаагүй барилга дансанд хуримтлуулан бүртгэсэн бөгөөд Дуусаагүй барилга данс 501,295.6 мянган төгрөгийн эхний үлдэгдэлтэй байсан ба тайлант хугацаанд 41,435.6 мянган төгрөгийн хөрөнгийн нэмж бүртгэн, 485,231.3 мянган төгрөгийн хөрөнгийн ажлыг дуусган хүлээлгэн өгч 57,500.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийн үлдэгдлийг үнэн зөв бүртгэсэн байна.

Хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээний зарцуулалтаас түүвэрлэн шалгахад зарим зардлын гүйцэтгэл буюу нотлох баримтууд хангалтгүй, зарим зардлууд зориулалт бусаар зарцуулагдсан байна.

Аудитаар илрүүлсэн гол зөрчлүүд, тэдгээрийг шийдвэрлэсэн талаар:

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар хөндөгдсөн гол асуудлуудыг дараах байдлаар хураангуйлан тэмдэглэв. Үүнд:

1. Аймгийн ОНХС-аас аймгийн ЗДТГ-т захиалагчийн хяналтын зардалд нийт 10,252.7 мянган төгрөг шилжүүлсэн байна. Энэ нь Барилгын тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.1-т “Барилга байгууламжид тавих техникийн хяналтыг мэргэжлийн хяналтын байгууллагад ажиллах барилгын улсын байцаагч, зөвлөх үйлчилгээ эрхлэх хуулийн этгээд /цаашид “хяналт хэрэгжүүлэгч” гэх/ тус тус хэрэгжүүлнэ, 3.2.5-т “орон нутагт баригдах барилга байгууламжийн захиалагчийн хяналтыг тухайн аймаг, нийслэлийн хот байгуулалт, барилга захиалагчийн албаар гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгүүлэх” гэснийг мөрдөж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Захиалагчийн хяналтыг хууль тогтоомжийн дагуу мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлж байх зөвлөмж өгөв.

2. Монголын морин спорт, уяачдын холбооны 20 жилийн ойд зориулсан “Боржигин наадам-2015” наадмын үйл ажиллагаа болон хандив тусламжаар орсон нийт орлого, зарлага тодорхойгүй, анхан шатны баримт материал, тайлан тооцоог аудитын явцад ирүүлээгүй болно.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.4-т “Төсвийн жилийн явцад шинээр бий болсон аливаа орлого, эх үүсвэр, зээл, хандив, тусламж, тэдгээрээр санхүүжүүлсэн үйл ажиллагааны зарлага нь төсвийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасныг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн: “Боржигин-2015” наадмын үйл ажиллагааны болон хандив тусламжийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтыг үзэх нь цаг хугацааны хувьд хязгаарлагдмал байгаа тул Нийцлийн аудитаар дэлгэрүүлж үзэхээр шийдвэрлэв.

3. ОНХС-аас хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээ нэрээр баяр наадам, ой тэмдэглэх, хөрөнгө бэлтгэх, гадаад томилолт, замын зардал зэрэг үйл ажиллагааны зардалд зориулалт бусаар зарцуулсан байна. Тухайлбал:

- Аймгийн Биеийн тамир спортын газрын үйлчилгээний автобусанд 7,000.0 мянган төгрөгийн мотор худалдан авсан,
- Цагдаагийн хэлтсийн сургалтын өрөөнд 11,000.0 мянган төгрөгийн ширээ сандал бэлтгэж өгсөн,
- Лазер проектор худалдан авахад 15,000.0 мянган төгрөг,
- Шинэ жилийн баярт 4,268.8 мянган төгрөг,
- Хүүхдийн баярт 899.0 мянган төгрөг,
- Эмэгтэйчүүдийн баяр тэмдэглэн өнгөрүүлэхэд 600.0 мянган төгрөг,
- Ахмадуудад хүндэтгэл үзүүлэх 788.0 мянган төгрөг,
- Багш нарын баярын өдөрт 2,000.0 мянган төгрөг,
- Монгол цэргийн өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлэхэд 3,963.9 мянган төгрөг,
- Төрийн албан хаагчийн ажиллах орчин нөхцөл, нийгмийн баталгааг хангах, үйл ажиллагааг урамшуулах дэд хөтөлбөрийн хүрээнд 27,398.8 мянган төгрөгийг гадаад аялал, сургалт, томилолт, замын зардалд зарцуулсан,
- Хүүхдийн байгууллагын 90 жилийн ойн арга хэмжээнд 1,445.0 мянган төгрөг
- Аж ахуй нэгж байгууллагын дунд урлагын наадам зохион байгуулахад 6,000.0 мянган төгрөг,
- Тамирчдын байрны түрээс 3,600.0
- Оюутны сургалтын төлбөрт 12,600.0 мянган төгрөг нийт 96,563.5 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.16-т “Хөтөлбөр” гэж төсөв хуваарилах зорилгоор үр дүнг нь тооцож, тайлагнаж болохуйц өөр хоорондоо уялдаа бүхий төрийн чиг үүргийг хангахад чиглэсэн **багц** арга хэмжээг, 4.1.17-т “арга хэмжээ” гэж хөтөлбөрийн бүрдэлдэхүүнд багтах, тоо хэмжээ, цаг хугацаа, чанарын үзүүлэлтээр тодорхойлогдох **ажил, үйчилгээг** хэлнэ”, 4.4-д аймаг нийслэл сум дүүргийн удирдлагыг хэрэгжүүлэх урсгал болон хөрөнгийн зардалд зарцуулахгүй байх”, 60 дугаар зүйлийн 60.3.3-д “үндэсний их баяр наадмаас бусад баяр, наадам, ойн арга хэмжээ, шашны зан

үйлийн болон ёслолын зардал, орон нутгийн иргэдийн санал аваагүй, орон нутгийн төсвийн төлөвлөгөөнд тусгаж батлаагүй зардал, арга хэмжээг зарцуулахыг хориглоно” гэснийг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн: Төсвийн тухай хууль, Сангийн Сайдын баталсан ОНХС-ийн зааврыг үйл ажиллагаандаа мөрдөж, Хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний зардлыг зориулалт бусаар зарцуулахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

Санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл:

Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2015 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 106,816.2 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрсэн бөгөөд уг алдаа зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлж, аудитын явцад зарим холбогдох баримт, материалыг дутуу ирүүлсэн тул Нийцлийн аудитаар дахин шалгахаар шийдвэрлэв.

Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилт:

Шилэн дансны хуулийн дагуу аймгийн ОНХС-ийн хөрөнгийн санхүүжилт зарцуулалтын тухай мэдээллийг аймгийн Засаг дарга гэсэн цэсэнд байрлуулж, нэгдсэн шилэн дансны хаягтай холбосон байна.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан холбогдох хууль, УСНББОУС, тэдгээрт нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн байна.

АЙМГИЙН ОРОН НУТАГ ХӨГЖЛИЙН САНГИЙН 2015 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Нэмэлт мэдээлэл авахыг
хүсвэл дараах хаягаар
харилцана уу:

ТАБ-ын Тэргүүлэх аудитор
Ачинхорлоо
Утас: 70543179
Цахим хаяг
inkhorloosh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Сарантуяа
Утас: 70543151
Цахим хаяг: saraa audit @
yahoo.com

Ахлах аудитор: Д.Оюунбат
Утас: 70543156
Цахим хаяг: оюуна200702
@yahoo.com

ТАБ-ын хаяг: ГСА-н ЗДТГ-ын
байр

Байршил: ГСА Сүмбэр сум 3-р
баг
Цахим хуудас
www.govisumber.audit.gov.mn

Менежментийн захидал

Тэргүүлэх ач холбогдол №1 зүйлс:

Асуудал 1

- Хяналтын зардал.....3

2016.03.23

ГСА-/2016/-2-СТА-3ГТС

Менежментийн захидал

Үндэсний аудитын газрын харьяа ГовьСүмбэр аймгийн Аудитын газрын аудитын явцад илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг аймгийн ОНХС-ийн удирдлагад зориулж бэлтгэсэн бөгөөд түүнд дотоод хяналтын сул талыг өөрчлөх замаар хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг өглөө.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АОУС-ын дагуу хийгддэг Төрийн аудитын байгууллагын аудитын горимоос урган гарсан болно. Бидний хэрэгжүүлсэн горим, сорил нь санхүүгийн тайлангийн санал дүгнэлт гаргахад зориулагдсан.

Тиймээс аудитын зөвлөмж нь дахин хяналт хийх үеийн нөхцөл байдлын талаархи бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг тусгаж байгаа болно.

Төрийн аудитын байгууллага энэхүү зөвлөмжийг та бүхний бүртгэл, тайлагнал, хяналтын үйл ажиллагааг сайжруулах зорилготой бөгөөд харин зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран аймгийн ОНХС-ийн удирдлага болон санхүүгийн ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

2016.03.23

ГСА-/2016/-2-СТА-ЗГТС

Аудитын газрын ажиглалт

1. Аймгийн ОНХС-аас захиалагчийн хяналтын зардалд нийт 10,252.7 мянган төгрөг авч зориулалт бусаар зарцуулсан нь Барилга захиалагчийн дүрмийн 3 дугаар зүйлийн 3.2.5-т “орон нутагт баригдах барилга байгууламжийн захиалагчийн хяналтыг тухайн аймаг, нийслэлийн хот байгуулалт, барилга захиалагчийн албаар гэрээний үндсэн дээр гүйцэтгүүлэх” гэснийг зөрчсөн байна.

Эрсдэлүүд

Санхүүгийн тайлан холбогдох хууль тогтоомж, журмын дагуу үнэн зөв, илэрхийлэгдэхгүй байх эрсдэлтэй.

Аудитын газрын зөвлөмж

1. Барилгын тухай хууль болон Барилга захиалагчийн дүрмийн зөрчигдөж буй заалтын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах

Төсвийн захирагчийн хариу

Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийг хүлээн зөвшөөрч, дээрх хууль тогтоомжийн дагуу ажиллана.

Зөвшөөрсөн:

Нягтлан бодогч

/Б.Соёлмаа /

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА
Л.ОДСЭР ТАНАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЬЯА
ГОВЬ-СҮМБЭР АЙМГИЙН
АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

42000 Говь-Сүмбэр аймаг,
Сүмбэр сум, 3-р баг
Утас: 70-54-31-79, Факс: (976) 70-54-31-79,
E-mail: goviusumber@audit.gov.mn

2016-01-25 № 01/20

Зөрчил арилгуулах тухай

Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн 2015 оны санхүүгийн тайланд аудит хийх явцад ОНХС-аас дэд хөтөлбөр нэрээр урсгал болон хөрөнгийн зардал төлөвлөж, зарцуулсан байна. Тухайлбал: 26,000.0 мянган төгрөгөөр хөрөнгө бэлтгэж, 70,563,5 мянган төгрөгийг тэмдэглэлт өдрүүд болон гадаад сургалт, томилолт, урлагийн наадам, оюутны сургалтын төлбөр зэрэгт тус тус зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 60.3-т ОНХС-аас зарцуулахыг хориглосон зүйл болон Сангийн сайдын 2014 оны 43 дугаар тушаалаар батласан "Орон нутгийн хөгжлийн сангийн заавар"-ын 4 дүгээр заалтын 4.4-т "аймаг, нийслэл, сум дүүргийн удирдлагын хэрэгжүүлэх урсгал болон хөрөнгийн зардалд зарцуулахгүй байх", 4.6-т "ОНХС-ийн хөрөнгийг буцалтгүй тусламж, дэмжлэгт зарцуулахгүй байх" гэснийг тус тус зөрчсөнийг ТЭМДЭГЛЭЭД:

Монгол Улсын Төрийн Аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан "Төлбөрийн акт тавих, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам"-ыг үндэслэн дээрх зөрчил, дутагдлыг залруулж, давтан гаргахгүй ажиллахыг аймгийн Засаг дарга Л.Одсэр, СТСХ-ийн дарга Н.Одонтуяа, ерөнхий санхүүч Б.Соёлмаа нарт үүрэг болгож, албан шаардлага хүргүүлж байна.

Албан шаардлагын хариуг 2016 оны 06 дугаар сарын 25-ны дотор гаргаж, аймгийн Аудитын газарт ирүүлэх

Шаардлагыг эс биелүүлбэл Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2-т заасны дагуу арга хэмжээ тооцуулах болно.

АХЛАХ АУДИТОР

Д.ОЮУНБАТ

080023

4 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

4.1 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан
/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	47,362,828	47,362,828
33	АВЛАГА	47,362,828	47,362,828
33500	Бусад авлага	47,362,828	47,362,828
33510	Байгууллагаас авах авлага	47,362,828	47,362,828
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	501,295,641.83	57,500,000
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	501,295,641.83	57,500,000
39200	Биет хөрөнгө	501,295,641.83	57,500,000
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	501,295,641.83	57,500,000
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	548,658,469.83	104,862,828
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	28,248,079	204,595,567
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	28,248,079	204,595,567
41300	Өглөг	28,248,079	204,595,567
41360	Бусад өглөг	28,248,079	204,595,567
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	28,248,079	204,595,567
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	520,410,391.71	35,118,060.01
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	520,410,391.71	35,118,060.01
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	520,410,391.71	35,118,060.01
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	520,410,391.71	520,410,391.71
51220	Тайлант үеийн үр дүн	0	-485,292,331.7
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	548,658,470.71	239,713,627.01

4.2 АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

Тайланг хугацаа: 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ней өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайланг оны гүйцэтгэл
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,981,346,717.7	2,363,890,888.13
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,981,346,717.7	2,363,890,888.13
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,522,981,717.7	1,338,583,054.72
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	2,522,981,717.7	1,338,583,054.72
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	458,365,000	1,025,307,833.41
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	458,365,000	1,025,307,833.41
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,638,553,223.5	2,849,183,219.83
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0	474,997,990
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0	474,997,990
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0	474,997,990
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0	474,997,990
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,638,553,223.5	2,374,185,229.83
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	3,638,553,223.5	2,374,185,229.83
223001	Бусад хөрөнгө	3,638,553,223.5	2,374,185,229.83
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-657,206,505.8	-485,292,331.7
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-657,206,505.8	-485,292,331.7

4.4 АУДИТ ХИЙСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан
/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,981,346,717.7	2,363,890,888.13
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,981,346,717.7	2,363,890,888.13
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	2,522,981,717.7	1,333,583,054.72
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	2,522,981,717.7	1,333,583,054.72
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	458,365,000	1,025,307,833.41
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	458,365,000	1,025,307,833.41
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	0	473,327,190
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	0	473,327,190
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	0	473,327,190
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0	473,327,190
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	0	473,327,190
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	2,981,346,717.7	1,890,563,698.13
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	3,501,956,144.33	1,755,712,900
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,501,956,144.33	1,755,712,900
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	3,501,956,144.33	1,755,712,900
223001	Бусад хөрөнгө	3,501,956,144.33	1,755,712,900
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-3,501,956,144.33	-1,755,712,900
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-520,609,426.63	134,850,798.13
IX	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	0.88
X	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.88	134,850,799.01

4.3 АУДИТ ХИЙСЭН ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан
/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
9	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	520,410,391.71	0	520,410,391.71
10	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	0	0	520,410,391.71	0	520,410,391.71
15	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	-485,292,331.7	0	-485,292,331.7
16	2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	0	0	35,118,060.01	0	35,118,060.01

4.5 АУДИТ ХИЙСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Тайлант хугацаа: 2015 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
I	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	0.88	0.88	0
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,909,430,800	2,229,040,090	-680,390,710	-23.39
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	626,283,000	473,327,190	-152,955,810	-24.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	626,283,000	473,327,190	-152,955,810	-24.42
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	626,283,000	473,327,190	-152,955,810	-24.42
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	626,283,000	473,327,190	-152,955,810	-24.42
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	2,283,147,800	1,755,712,900	-527,434,900	-23.1
223001	Бусад хөрөнгө	2,283,147,800	1,755,712,900	-527,434,900	-23.1
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,909,430,800	2,363,890,888.13	-545,539,911.87	-18.75
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,352,919,100	1,338,583,054.72	-14,336,045.28	-1.06
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	1,352,919,100	1,338,583,054.72	-14,336,045.28	-1.06
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,556,511,700	1,025,307,833.41	-531,203,866.59	-34.13
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,556,511,700	1,025,307,833.41	-531,203,866.59	-34.13